

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Středočeský

Inspekční zpráva

Základní škola Husinec

Husinec 1, 250 68 Řež

Identifikátor školy: 600 052 117

Termín konání orientační inspekce: 12. - 13. červen 2001

Čj.	031 187/01-2163
Signatura	oc5bu116

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Husinec (dále jen ZŠ) je dvoutrídni školou, která poskytuje základní vzdělání od prvního do čtvrtého ročníku, do pátého ročníku přecházejí žáci do dalších úplných škol (většinou do Klecan). Z pedagogického hlediska je výhodou nižší počet žáků – v tomto školním roce celkem 35. Ročníky jsou spojovány do I. a II. třídy podle pravidla: 1. + 2., 3. + 4. ročník. Výchovně vzdělávacím programem je *obecná škola čj. 12 035/97-20* (dále jen OŠ) ve variantě se zavedením samostatného předmětu dramatická výchova. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny. Cizím jazykem vyučovaným ve čtvrté třídě v tříhodinové týdenní dotaci externí pracovníci je angličtina. Škola nevykazuje integrované zdravotně postižené žáky, práce s nimi probíhá neformálně individuálním přístupem.

ZŠ nemá právní subjektivitu, je zálohovanou organizací.

V současné době není ve škole žák - cizinec.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, matematika, dramatická výchova

Týdenní hodinová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Osnovy byly plněny, v některých případech (např. v českém jazyku ve čtvrtém ročníku procvičováním učiva řeč přímá, ve třetím ročníku probíráním učiva příslovce, zájmena, číslovky, citoslovce, částice) nebylo respektováno doporučení osnov vzdělávacího programu OŠ - zařazení tohoto učiva do pátého ročníku. Byla využita možnost daná vzdělávacím programem o vlastním rozvržení učiva do ročníků. Tematické plány mají různou úroveň, některé jsou pouze schematické. Kontinuita výuky v prvním až čtvrtém ročníku je zajištěna velmi dobře - každodenním kontaktem vyučujících. Nedostatkem je nezabezpečení kontinuity výuky vzhledem k přechodu většiny žáků do ZŠ Klecany do pátého ročníku. Tato škola vyučuje podle jiného vzdělávacího programu. Příprava na jednotlivé hodiny byla promyšlená, vyučující měli připravené úkoly na tabuli, namnožené materiály, v matematice byly cennými prvky zařazené komplexní úlohy a mezipředmětové vztahy. V časovém rozvržení hodin často chyběla příprava a realizace strukturovaného závěru. Didaktická technika byla využita v jediné hodině (dramatická výchova). Příprava jednotlivých hodin vykazovala pozitiva a negativa v rovnováze, v plánování a zajištění kontinuity výuky vzhledem k přechodu žáků byla citelně slabá místa.

Výuka je zajišťována dvěma učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro daný typ školy. Výuku dramatické výchovy a dalších šesti hodin v třetím a čtvrtém ročníku zabezpečuje vychovatelka bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti (ve smyslu § 2 odst. 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců). Na kvalitu výuky neměla tato skutečnost vliv. Tato vyučující absolvovala pravidelně každé dva roky týdenní kurzy zaměřené na výuku dramatické výchovy a dále se zúčastňuje na odborně zaměřených akcích. Psychohygienické zásady byly dodržovány, žáci se učí v prostorných světlých třídách. Pravidelně byla zařazována relaxační cvičení, je zaveden pitný režim. Nevýhodou je až na jednu výjimku jednotná velikost nových žakovských lavic ve třídách. Materiální podmínky jsou průměrné, omezením jsou podmínky prostorové (chybí třetí učebna pro eventuální pátý ročník, malé jsou prostory školní družiny, tělocvičny, šaten). K dispozici jsou učebnice, pracovní sešity, standardní pomůcky, knihovna. Škola získala jako dar dva

počítače, ve výuce zatím využívány nejsou. Podmínky byly celkově průměrné.

V organizaci, metodách a formách práce byla zaznamenána negativní a pozitivní zjištění v rovnováze. Vyučující výborně využívali svých zkušeností, jednotlivým oddělením ve třídě zadávali funkční a promyšlené samostatné úkoly, pro žáky měli připravené namnožené materiály. Vyučující měli přehled o průběhu práce žáků a pohotově reagovali. Nižší počty žáků umožňovaly individuální přístupy. Žáci měli dobré pracovní návyky, vnitřní diferenciací byla prováděna v menší míře (spíše množstvím než náročností učiva). Převládaly soutěživé metody nad kooperativními. Velmi cenným prvkem v matematice bylo zadávání úkolů, kde žáci objevovali souvislosti, zákonitosti a alternativní řešení. Oproti tomu byly sporadicky využívány didaktické pomůcky, nejvíce žáci pracovali s učebnicemi a sešity, i práce s využitím tabule měla rezervy v efektivitě. Rutinní přístup vyučujících se také projevoval v jejich výrazném dominantním postavení a tradiční stavbou přímého vyučování. Činnostní styl výuky převládal v dramatické výchově. Většina zpětných vazeb ve výuce byla z hlediska žáků pasivní (sdělení výsledku, odevzdání sešitu apod.), práce s chybou byla zaznamenána ojediněle. Při opakování učiva i z předložených sešitů se prokázaly dobré znalosti a dovednosti.

Vstupní motivace či motivace k jednotlivým úkolům byla většinou vázaná na vyučovaný předmět. Přesto v celkové atmosféře školy byla pozitivní motivace zaznamenána (tabule ctí, účast na společných aktivitách apod.). V hodnocení žáků převládá formativní přístup, vyučující sledují vývoj jednotlivce, hodnocení je individualizováno, důraz je kladen na to, co žáci umějí. Četnost známek v žákovských knížkách byla dostatečná, převažovalo pozitivní hodnocení. Výrazným kladem je měsíční slovní hodnocení práce žáků s vyjádřením úspěšnosti a také nutnosti procvičení určitého jevu. Promyšleně se pracuje s pochvalami. V účinnosti motivace a hodnocení výrazně převažují pozitivní zjištění.

Atmosféra sledovaných hodin byla ve většině případů pracovní, přátelská a milá. V jednom případě řešila vyučující jen částečně úspěšně výrazné nežádoucí projevy žáka s diagnostikovanou specifickou vývojovou poruchou chování. Vyučovací proces chování žáka (zvláště v pozdějších hodinách) výrazně negativně ovlivňovalo. V tomto směru jsou rezervy ve spolupráci s odbornými pracovníky, neboť snaha školy jako celku selhává. V souladu s požadavky vzdělávacího programu vyučující důsledně procvičovali s žáky komunikativní dovednosti, často byla zařazována mluvní cvičení, a to nejen v dramatické výchově, ale i v jazykové a literární výuce. Komunikativní schopnosti žáků byly průměrné. Všechny učitelky mluví hezkou spisovnou češtinou. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Sledované vyučovací jednotky byly hodnoceny velmi dobře a průměrně, nebyly zjištěny závažné nedostatky. V menší míře byly zaváděny moderní metody práce, v části výuky byl uplatňován rutinní přístup. Celkově měla výuka průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Volba vzdělávacího programu vychází z koncepčních záměrů, charakteru školy, materiálních a personálních podmínek. Součástí vytčených cílů je naplňování prvků zdravé školy. Koncepce byla projednána uvnitř školy, je dostupná každému zájemci (zveřejněna ve výroční zprávě), je reálná. Výchozími podklady pro její tvorbu byla analýza práce školy, ale i např. výsledky dotazníkové akce mezi rodiči a zákonnými zástupci žáků. Pozitivním zjištěním je její skutečná

realizace, soustavná snaha po naplňování (aktivnější spolupráce s rodiči). Dílčím nedostatkem je neměnnost koncepčních záměrů - stejné platily pro období 1998/2000 a 2000/2003. Konkretizace záměrů je rozpracována do dalších plánovacích materiálů (*hlavní úkoly ve školním roce 2000/2001, měsíční plány práce, výchovně vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2000/2001, časově tematické plány pro jednotlivé předměty a další*). Tyto dokumenty tvoří provázaný systém, pravidelně je vyhodnocování úrovně dosažení cílů.

Ve spolupráci se zřizovatelem a v závislosti na jeho možnostech je plánován materiální rozvoj školy a řešení personální situace.

Ředitelka školy upravila metody a prostředky (členění obecné školy do dvou období) s ohledem k podmínkám školy. Méně systematicky bylo řešeno časové rozvržení (časová dotace pro jednotlivé předměty - členění učiva) v předmětech prvouka ve třetím ročníku a přírodověda - vlastivěda ve čtvrtém ročníku.

Výuka je posilována organizací zájmových útvarů (nadstandardní počet i kvalita), podrobný výčet aktivit uvádí *výroční zpráva školy*. V této oblasti je nejzřetelnější naplňování filozofie zvoleného vzdělávacího programu.

Nepravidelně (dle nabídky a počtu přihlášených žáků) probíhala výuka náboženství.

Plánovací a koncepční činnost ředitelky školy pokrývá všechny oblasti, kladem je kvalita zpětných vazeb. Inspekce zjistila drobné a formální nedostatky. Plánování má nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Organizování

Jednoduchá organizační struktura školy, personální obsazení, organizační schopnosti ředitelky školy a jasně vymezená pravidla jsou dobrými předpoklady pro práci školy jako instituce i komunity. Vnitřní i vnější informační systém je účinný, potřebné informace jsou dostupné, zajištěna je ochrana osobních dat.

Povinná dokumentace (ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol - školský zákon, ve smyslu pozdějších předpisů) i další je vedena na dobré úrovni. Oproti poslední inspekci (v roce 1997) se výrazně zlepšila kvalita *řádu školy*, přesto je žádoucí jeho další aktualizace. Velmi kvalitní je také *vnitřní řád školní družiny*, neformálně a věcně jsou vedeny záznamy z pedagogických rad. Ty dokládají předávání závazných předpisů, podrobné projednávání pedagogických problémů apod. Kromě organizačních záležitostí tak pedagogická rada plní funkci metodického orgánu. *Výroční zpráva o činnosti školy* (za školní rok 1999/2000) má vysokou vypovídací hodnotu, je zároveň koncepčním a částečně sebeevaluačním materiálem.

Škola se velmi snaží prezentovat svojí práci a její výsledky na veřejnosti, pořádá různé akce pro rodičovskou veřejnost, spolupracuje s dalšími subjekty v obci apod.

Slabým místem v realizaci bylo naplnění úkolu rozšířit spolupráci s nejbližší úplnou školou. Poměrně závažné změny v programu obecné školy (jiné členění etap, výuka bez spojování do bloků, zásah do ucelenosti obsahu prvního až pátého ročníku, kompatibilita obecné a základní školy na výstupu z pátého ročníku) nebyly dostatečným způsobem pokryty organizačními opatřeními - vyšším stupněm kooperace s úplnou školou.

Formálním nedostatkem je nesprávný název školy v *rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* z 31. ledna 2000, čj. 555/2000. V listině uvedený název školy neobsahuje název okresu (porušení § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů). S touto skutečností souvisí nesouhlas názvu

školy na kulatém a podlouhlém razítku školy. V další povinné dokumentaci bylo několik formálních nedostatků (neúplné, neaktualizované, chybějící a rozporné zápisy, nesprávný způsob provádění oprav).

Provoz školy je organizován v souladu s platnou legislativou (§ 9 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů). Vhodně je využíváno okolí školy k relaxačním aktivitám o přestávkách mimo budovu. Porušením psychohygienických zásad byla organizace výdeje oběda v třicetiminutové dopolední přestávce (11:45 - 12:15 hod). Přestávka mezi dopolední a odpolední výukou má požadovanou délku. Vytváření správných návyků kulturního stolování je omezováno prostorovými podmínkami (jídlo je vydáváno v prostorách školní družiny - větší počet strážníků než míst u stolů).

Organizační struktura a kvalita vnitřních předpisů umožňují účinné řízení. Celkově jsou v organizování pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Vedení a motivování pracovníků

Celkovou atmosféru školy ředitelka svými vlastnostmi pozitivně ovlivňuje. Upřednostňuje demokratický styl řízení. V jednání s pracovníky se projevila jako přímá a cílevědomá. Ze společně uskutečněných hospitací (inspektor + ředitelka) vyplynulo, že umí metodicky poradit.

V rámci možností vytváří podmínky pro další vzdělávání, sama se účastnila kurzů školského managementu a nápravy specifických vývojových poruch, začíná se seznamovat uživatelsky s prací na počítači. Každý rok vyčerpá prostředky na další vzdělávání učitelů, pravidelně nakupuje odbornou literaturu. Vychovatelka školní družiny navštěvuje pravidelné semináře a kurzy dramatické, výtvarné a hudební výchovy. Na těchto aktivitách se také finančně spolupodílí. Soustavným vzděláváním a metodickým vedením získala i ve vyučovacím procesu dobré zkušenosti a její výsledky práce především v oblasti výchov a v dalších mimoškolních sportovních a kulturních aktivitách jsou nadstandardní.

Kritéria pro osobní hodnocení ředitelka stanovila, stanovené požadavky včetně priorit jsou reálné. Kritéria byla uplatněna v praktickém rozdělení nadtarifních složek mezd. Všechny pracovnice s nimi byly prokazatelně seznámeny. Rezervy ve vedení a motivování byly shledány ve větším uplatňování moderních efektivních metod práce a ve využívání didaktické techniky ve výuce.

Ředitelka školy vytvořila velmi dobré podmínky pro uplatnění osobní iniciativy a tvořivosti pracovníků. Pozitivním jevem bylo vytvoření dobrého pracovního týmu ve škole. Celkově je vedení a motivování velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy se řídí výše uvedenými organizačními a plánovacími materiály a *plánem hospitací ve školním roce 2000/2001*. Součástí měsíčních plánů práce školy je průběžná kontrola dalších oblastí (provozní úsek, bezpečnost práce, kontroly dokumentace, ekonomická oblast).

Plán hospitací zahrnuje také výčet ředitelkou zadávaných srovnávacích prověrek (srovnávání výsledků a klasifikace žáků). V hospitační činnosti stanovila ředitelka na základě zjištěného stavu prioritní zaměření na sledování rozvoje komunikativních dovedností žáků. Jsou vedeny zápisy z hospitací, které obsahují nejen popis průběhu hodin, ale i klady a nedostatky, popřípadě i návrhy možných nápravných opatření, úkolování pedagoga a následnou kontrolu. Hodnocení je dokladovatelně projednáváno s učiteli. Společné hospitace ředitelky školy a členů inspekčního týmu dokládají schopnost ředitelky školy posuzovat kvalitu sledované výuky. Systematické je také projednávání závěrů z kontrol při jednáních pedagogické rady. Prozatím

nebyly využívány objektivizující vnější evaluační nástroje. Kontrola v některých případech obsahovala prvek náhody (např. výběr žákovské dokumentace pouze při hospitaci). Nedostatky zjištěné inspekcí ve vedené dokumentaci dokládají menší důslednost v tomto ohledu.

Kontrolní systém byl vymezen vůči celé organizační struktuře, činnost byla plánovitá. Rezervy zjistila inspekce v užívání objektivizujících nástrojů a kvalitě kontroly dokumentace. V kontrolních mechanismech byla celkově výrazná převaha pozitiv.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy má dobré osobnostní předpoklady a zkušenosti pro řídicí činnost. Výše uvedené skutečnosti dokládají plánovitost, operativnost a organizační schopnosti. Řízení celkově má nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Provoz školní družiny zabezpečuje jedna kvalifikovaná vychovatelka. Povinná dokumentace školní družiny je vedena. V náplni činnosti převažují relaxační, sportovní a výtvarné činnosti, dále je organizován turistický kroužek, hra na flétnu, dramatický kroužek. Materiální zabezpečení je na velmi dobré úrovni (počítač, hry, knihovna, materiály pro výtvarnou a pracovní činnost, možnost využívat zařízení kuchyně, malé tělocvičny). Prostorové podmínky jsou méně příznivé, prostor slouží zároveň jako jídelna a tělocvična. Funkční organizace jednotlivých činností a vzájemná komunikativnost všech pracovníků školy se podílejí na vytváření komunitního charakteru školy.

Na základě posouzení podmínek, hospitace a kontroly povinné dokumentace byla výchovně vzdělávací činnost školní družiny velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Plánovací materiály školy (*konceptní záměry pro období 2000/2003, hlavní úkoly ve školním roce 2000/2001, tematické plány sledovaných předmětů, plán hospitací ve školním roce 2000/2001*),
- výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 1999/2000,
- povinná dokumentace a organizační dokumenty ředitelky školy (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, *řád školy* ze dne 31. srpna 1999, *vnitřní řád školní družiny* ze dne 17. září 2000, *program výchovně vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2000-2001, kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků* ze dne 1. září 2000, *hospitační záznamy ředitelky školy, zásady hodnocení a klasifikace na základní škole* ze dne 31. srpna 1995, personální dokumentace školy),
- podkladová inspekční dokumentace, dotazník ředitele před inspekcí, inspekční zpráva čj. O-03-05/9798-04-Kou, *hospitační záznamy členů inspekčního týmu*,
- *rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení* čj. 555/2000 ze dne 31. ledna 2000.

ZÁVĚR

Škola má pro svou práci celkově velmi dobré podmínky. Oboustranně vstřícné jsou vztahy se zřizovatelem, postupně je zlepšování a úpravy podmínek. Vzorná byla péče provozního personálu v údržbě. Prostorové podmínky jsou částečně omezující (společné prostory školní družiny a jídelny, malá tělocvična, chybějící šatny). Ve školním roce 2000/2001 byla výuka zajištěna z převážné míry odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. V úrovni psychohygienických podmínek je pozitivem uplatňování prvků zdravé školy. Ve sledované výuce byla málo využívána didaktická technika.

Kvalita vzdělávání byla celkově průměrná. Pozitivem byla celkově příznivá atmosféra školní práce, vysoký podíl a dobrá organizace samostatné práce žáků, uplatnění pedagogických zkušeností učitelek. Rezervy spočívaly v realizaci moderních metod výuky, částečně v plánování. Velmi dobrá byla práce školní družiny a nadstandardní nabídka mimovyučovacích aktivit.

Koncepce školy je smysluplná, postupně je naplňována. Škola je otevřená vůči veřejnosti, účinný je informační systém. Organizování vykazuje pozitiva a negativa v rovnováze, nadprůměrné až spíše nadprůměrné bylo vedení a motivování pracovníků i kontrolní mechanismy. Řízení bylo velmi dobré.

Celkově byla práce školy velmi dobrá.

V porovnání s výsledky poslední inspekce (z roku 1997) si škola udržuje dobrý standard. Zlepšeny byly některé vnitřní předpisy, pouze částečně podmínky (závislost na finančních možnostech zřizovatele). Problém se správností názvu školy a užívaných razítek byl řešen jen částečně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Kumstýř
Člen týmu	Mgr. Eva Grušová

V Kolíně dne 15. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. června 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Miroslava Čížková

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-07-03	031 212/01
Zřizovatel: OÚ Husinec	2001-07-03	031 211/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly podány